

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Institvtionvm// Ad Vniversvm// Ivs Pontificivm, Sive//
Canonicvm, Libri Qvatvor**

Lancellotti, Giovanni Paolo

Basileae, 1566

v. De Apostatis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61756](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61756)

niendi, detractis tamen prius
 facris ordinibus, si clerici fue-
 rint^a: quæ depositio vel ab v-
 no Episcopo, si aliorum copia
 haberi nequeat, fieri poterit,
 convocatis tamen ad hoc ma-
 ioris Ecclesiæ Canonicis, & Ab-
 batibus, aliisque prælati & re-
 ligiosis suæ diocesis scientissi-
 mis, quorum præsentia ei nego-
 tio oportuna videatur^b. Ad
 sanam tamen mentem reuersis,
 & publicè errores prius dete-
 statis iura indulgere solent, ne
 laicorum manibus eos permit-
 tant^c, nisi relapsi sint (Et relapsi
 dicuntur etiam de alio, non eo-
 dem articulo, malè sentire con-
 victi^d): sed in carcerem tamen
 perpetuū eos ablegari, vel mu-
 ro includi præcipiunt pœniten-
 tiæ erroris acturos^e: quæ pœna
 potest hodie ius dicentis arbi-
 trio in aliâ mitiorem, si ei visum
 fuerit, commutari^f.

In causa hæresis proceditur
 simpliciter & de plano, sine stre-
 pitu & figura iudicij^g.

DE SCHISMATICIS,

TITVLVS IIII.

Schismatici quoque, id est,
 qui ab vnitæ Ecclesiæ se di-
 uidunt, suos sibi seorsum
 constituent sacerdotes^h, hæ-
 reticis annumerantur: & ab eis
 factæ ordinationes irritæ ha-
 bentur: & qui dignitates Ecclē-
 siasticas, vel beneficia per ipsos
 sunt consequuti, eis priuantur:

item, alienationes rerum Ecclē-
 siasticarum per ipsos factæ, nul-
 lius sunt momenti: et, qui spōte
 in schisma quodpiam iurauerint,
 à sacris ordinibus & dignitati-
 bus suspendunturⁱ: & demum,
 si indomiti sint, degradari etiã
 possunt, & curiæ seculari tradi^k.

DE APOSTATIS,

TITVLVS V.

Postatis non minùs suæ
 pœnæ sunt. Horum au-
 tem tres cùm sint species:
 nam alij à Christianæ religionis
 doctrina defleunt, alij erga su-
 os prælatos se nimium contu-
 maces præstant, alij regulam
 suã posthabent, quem suscepe-
 rant habitum, & regulæ præce-
 pta, in quæ iurauerunt, deseretes:

Prima eorum species illis pœ-
 nis tenetur, quas suprã aduer-
 sus hæreticos statutas demon-
 strauimus: In qua specie & illos
 ponendos existimare, qui sum-
 mo Pontifici non parent, nec
 eius Canonibus tanquam à po-
 testatem non habente conditis.

Qui verò ex altera specie a-
 postatæ sunt, & nimis erga
 prælatos suos contumaciæ no-
 mine accusantur, si adeo cer-
 uices erexerint, vt etiam ipsi
 Romano Pontifici non magis
 obediens se reddant, sed
 contemptui eum se habere o-
 stendant, deponendi sunt, at-
 que etiam, si correctioni aures
 non patefecerint, excommuni-

Pp 2

^a ca. excommu-
 nicamus. 1.
 §. 1. ex. i.

^b c. 1. in 6.

^c c. excommu-
 nicamus. 2.
 §. si ubi gl.
 & Ab. &
 c. super eo.
 in 6.

^d c. accusatus.
 §. cum uero.
 in 6.

^e d. §. si ubi
 gloss.

^f c. ut commif-
 si. in 6. et
 Ab. d. c. ex-
 communica-
 mus. 2.

^g c. si. in 6.

^h Abb. in R.
 ex. cod.

ⁱ ca. 1. & 2.
 ex. co.
 Bernar. Di.
 ax. tit. de
 Schismat.

candi, & laicorum manibus derelinquendi, mitius tamen punientur, si hæc ex lasciuia quadam potius, quàm elato animi factu aduersus Pontificè commiserint.

Tertię autem speciei apostatę, id est, qui ordinis & religionis susceptę desertores existūt, quamdiu in eo proposito persistunt, efficiuntur infames, & ab accusatione & testimonio repelluntur, nec possunt ad dignitates euehi, & præterquam quòd pluribus actibus interdicti sunt, præterea si admoniti correctionem nullā admiserint, deponi etiā possunt, & demum fœdi carceris squalorem etiam experiri coguntur, donec ad faniores mores, à quibus tam obstinatis animis declinarāt, suos pertæsi errores revertantur^a.

^a Bernar. Hisp. in pract. cod. tit. 8. Ab. c. 1. eo. tit.

DE HIS, QUI CRIMEN hæresis quærere, & vindicare possunt,

TITVLVS VI.

Arum fuerit penas contra Phæreticos statutas esse, nisi etiam iudices constituti essent, qui & quæstione diligenter exercitata fontes inuenirēt, & inventos dignis supplicijs subijcerent. Ad Ordinarios igitur hæ partes spectāt: verum quia provincia ipsa per se ardua est, magnique negotij, & sæpe contingit Episcopum alijs cu-

ris, quæ plurimæ illi officio incumbunt, distractū, non posse, qua esset opus diligētia, in hoc negocium incumbere, & tamē tanti est momenti res, vt nihil tepidè, nihil remissè in ea agi oporteat, ea propter provide- runt iuris Pontificij cōditores, vt iudices aliqui constituerentur, quibus id negotij præcipuè daretur, nempe vt hæreticos sagaciter exquirendo inuenirent, inventos diligenter excuterēt, excussosq; legitimis pœnis afficerent, omnemq; suam curam & studium in hanc rem conferrent: quos Iudices, vel Quæsitores, vel, vt vulgò, Inquisitores appellare solemus. Eos verò annorum quadraginta ætatem attigisse oportet^b: quod officium etsi in mandato fundetur, vel sedis Apostolicę, vel aliorū, quibus tales iudices dandi ius competit, mandatoris tamen morte non extinguitur, etiam quo ad negocia necdū viuentis mandatore incepta, quæq; etiā nondum emerferant^c.

Horum igitur inquisitorum non parua in his negotijs est potestas, quippe hi & citationes mandare possunt, & denunciationes sententiarum, quas in id genus homines promulgarint: cleri quoq; ad se evocandi, & populi, & peritissimi cuiusque, quorum sententias in hac causa explorare velint, ius & potestas eis permilla est, possunt-

^b de. pe. de hæreticis.

^c c. ne aliqui. de hæret. in 6.